

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 16. junija 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 71.

Rak — rana.

V gospodarstvu je položaj vedno težji. Uveljavlja se vedno ostrejša konkurenca. Dokler se giblje konkurenca v lojalnih mejah: v prizadevanju nuditi odjemalcu po čim nižji ceni čim boljše blago, je konkurenca naraven pojav gospodarskega procesa, kajti taka konkurenca je logična posledica normalizacije razmer in prehoda iz inflacijske dobe, t. j. iz časov, v katerih je vladala lakota po blagu. V teh časih so odjemalci iskali blago, ne blago odjemalca. Ti časi so pa minili in nastopili so za trgovino težki časi medsebojnega pobijanja v ceni v taki meri in na tak način, da to pobijanje ni v skladu s trgovskimi šegami in trgovskim poštenjem, da sredstva take konkurence obstoječih zakonskih predpisov sicer ne kršijo.

Nečedna konkurenca se v trgovini še ni nikdar v taki meri izvajala kot se izvaja v današnjih dneh. V pobijanju svojega tekmeča v trgovini gre nečedna konkurenca celo tako daleč, da se ne straši niti — denunciacij svojih nasprotnikov, ako pričakuje, da bodo denunciacije gmotno oškodovale nevšečnega ji poslovnega tekmeča ali mu prizadele vsaj nebroj sitnosti in potov. Medsebojnih ovadb ni nikdar bilo toliko, kolikor jih je v zadnjem času. Uradni organi se sami zgražajo nad škodoželjnostjo umazane konkurence in svoje kritike tudi ne skrivajo, ampak prostodušno priznavajo, da jim tako postopanje nečistih namenov skrajno preseda. Ravno te dni smo izvedeli celo za konkreten primer, v katerem se umazani konkurent ni zadovoljil samo z uvadbo v neki trošarinski zadevi, ampak je ponudil uradnemu organu celo avtomobil, češ da bo ovadenega le na ta način mogel zalotiti pri kaznivem dejanju.

Pri nas se pogosto zgražamo nad rigoroznim postopanjem uradnih organov, češ da nimajo srca, da postopajo prebirekatično in da ne umevajo potreb našega gospodarstva. Ako pa ta organ potem v zaupnem razgovoru tolmači svoje stališče in z bridko ironijo prizna, da stoji pod kontrolo ne toliko svoje predpostavljene oblasti, kolikor ovadnika, ki s pohlepom ne redko pričakuje za svojo ovadbo celo nagrade, se poštenemu človeku gabi, da tako postopajo ljudje, ki se štejejo med »trgovce«.

Tega pojava si ne moremo drugače tolmačiti kakor s tem, da se je v inflacijski dobi uvrstil med trgovce marsikdo, ki v te vrste ne spada in je le po slučajni konjunkturi zlezal na površje. Takrat je bilo mogoče kupčevati brez strokovne izobrazbe, sedaj pa, ko pritiska trda konkurenca, je to vedno težje in trgovec mora porabiti vse sile, da ne podleže. Ker pa vrinjenci nimajo sposobnosti in zmožnosti za lojalno konkurenco, se poslužujejo vsakih, tudi najpodlejših sredstev, med katere spadajo tudi ovadbe konkurentov.

Trgovina je že po predpisih samih pod tako strogo kontrolo, da prej ali slej pride vsak prestopnik na dan. Zato so ovadbe povsem nepotrebne, kajti prej ali slej pride pod nož vsak, ki nevarno izigrava zakone. Nikdar ne bomo zagovarjali nepoštenosti in izigravanja zakonov, toda zdi se nam, da naj se za nepoštenost in kršitve zakonov brigajo uradni organi, ki so za to postavljeni, ne pa konkurenca.

Konkurenca naj bo lojalna, ne pa nečedna in nereelna.

Likvidacija terjatev napram poštnim hranilnicam na Dunaju in Budimpešti.

Vsled številnih vprašanj, kdaj in na kak način se bo izvedla likvidacija terjatev naših interesentov pri poštini hranilnici na Dunaju, s katero je bila Slovenija pred preobratom v ozkih stikih, smo se obrnili na merodajno mesto in dobili sledeči odgovor:

»Vprašanje likvidacije navedenih hranilnic je urejeno z dvema konvencijama in sicer glede avstrijske poštne hranilnice z rimsko konvencijo z dne 7. aprila 1922, glede ogrske pa s peštansko konvencijo in aranžmanom z dne 7. novembra 1922.

Po določilih teh konvencij o uveljavljanju je potrebna ratifikacija od strani vseh držav, katere so te konvencije podpisale. Z ozirom na to, da vse države še niso izvršile ratifikacije (Poljska), konvencije še niso mogle stopiti v veljavo. Vsled tega se tudi še ni moglo pričeti z likvidacijo. Kljub temu je tekom pogajanj, ki so se vršila za porazdelitev dolgov bivše avstro-ogrške monarhije tekom meseca februarja t. l. na Dunaju, naš delegat ponovno spravljal v razpravo vprašanje likvidacije poštne hranilnice na Dunaju in v Budimpešti.

Razen tega je tudi reparacijska ko-

misija zahtevala, da se čimpreje dovrše predela za konferenco, ki naj odloči vprašanje porazdelitev dolgov. Ta konferenca se je vršila pretekli mesec v Rimu, in kakor znano, ni uspela. Med drugimi predeli za to konferenco prihaja v poštev tudi likvidacija navedenih poštne hranilnic.

Po 6. in 7. členu rimske in 7. in 9. členu peštanske konvencije je potreben javen popis za ustanovitev blokov terjatev posameznih držav. Edino na podlagi podatkov, pridobljenih na ta način, se bodo mogla voditi pogajanja za razdelitev v bloke pokritja, katero bodeta nudili poštini hranilnici na Dunaju in v Budimpešti.

Naša država je ratificirala omenjene konvencije z uredbo z dne 6. decembra 1926. Tudi Češkoslovaška jih je ratificirala že leta 1925 in obenem izvedla tudi popis terjatev.

Bloki za pokritje, katero nudijo poštne hranilnice na Dunaju in v Budimpešti nasledstvenim državam, obstoje večinoma iz negažiranih titer predvojnih rent. Ti titri se bodo razdelili sorazmerno po višini terjatev posameznih blokov.

Kdaj se bo torej likvidacija izvršila, je še vprašanje časa. Tudi na kak način se bo izvršila, je danes še negotovo. Vprašanje je z ozirom na ogromno število interesentov tako važno, da se bo po vsej priliki odločilo s posebnim zakonom.

Pereče težnje našega trgovanja.

V zadnji številki »Trgovskega lista« smo poročali o splošnem poteku občnega zbora Zveze trgovskih gremijev v Novem meslu in omenili, da so stavili posamezni gremiji za občni zbor skupaj 39 predlogov, ki so o njih razpravljali zvezni delegati na običajni predkonferenci. Med predlogi je mnogo takih, ki se ponavljajo že leta in leta, a vendar ne smemo nikdar prenehati z njihovim poudarjanjem, ako hočemo doseči ugodne rešitve. Predlogi se bavijo z davčnimi, prometnimi, poštini, socijalnimi in drugimi aktualnimi slovenskimi problemi našega trgovanja ter pričajo o težavnih prilikah, v katerih morajo naši trgovci čuvati svoje eksistenčne pogoje. Kažejo pa tudi nujno potrebo, da posvečajo merodajni državni činitelji večjo pažnjo perečim gospodarskim vprašanjem in store vse, da bo mogla naša poklicna trgovina pod ugodnejšimi pogoji vršiti svojo važno narodno-gospodarsko funkcijo.

V naslednjem naj navedemo v kratkem stavljene predloge.

Predlogi gremija trgovcev v Ljubljani se tičejo kreditne politike Narodne banke, ki premo pošteva gospodarske interese Slovenije, zgradbe drugega železniškega tira Zidani most—Zagreb, pokabljenja Slovenije, pri katerem se naj upošteva predvsem tudi Ljubljana kot slovensko gospodarsko središče, izpremembe uredbe o nabavljalnih za drugih, ki pomenja nov občuten udarec za našo poklicno trgovino, dalje odprave koledarjev, znižanja voznih prislojbin za trgovske potnike in uvedbe obveznega pomočniškega izpita za vse one vajence, ki nimajo prilike obiskovati strokovne šole.

Predloge sta utemeljevala načelnik g. Gregorc in tajnik g. Smuc.

Gremij trgovcev v Ljubljani za okolico zahteva v svojem predlogu glede nabavljalnih zadrug, da ukrenejo merodajne oblasti vse, da se bo vršilo poslovanje raznih konzumov samo v zakonito določenih mejah in da se prepreči prodaja blaga nečlanom.

Gremij trgovcev v Celju je stavil predloge glede ukinitve davka na poslovni promet, spoštovanja obrtnega reda, uvedbe obligatornega usposobljenega dokaza, gospodarskega sveta, glede zboljšanja pokojninskega zavarovanja, preprečitve nezdravega tekmovalnega boja med posameznimi trgovci in več predlogov za izboljšanje naših poštinih in železniških prilik ter carinske politike.

V imenu gremija trgovcev v Celju je ponovno govoril gremijski načelnik in zvezni podpredsednik g. R. Stermec.

Gremij trgovcev v Ptuj je sprožil cel niz predlogov, ki zahtevajo čimprejšnjim sklenitev trgovskih pogodb z mnogimi sosednimi državami, donošenje modernega obrtnega reda, uveljavljanje boljšega zakona o državnih trošarinah in vodenje smotrene carinske politike. V prometnem oziru naglašajo nujno potrebo znižanja prevoznih tarif, v poštnem pa zmanjšanja telefonskih instalacijskih in priklopnih pristojbin, zopetno uvedbo pavšaliranih medkrajevni telefonskih pogovorov, uvedbo cone tarife za pošni pakelni promet in splošne nočne in nedeljske brzojavne ter telefonske službe. V socijalno-političnem oziru naglašajo gremij nujno potrebo administrativne in finančne samostojnosti naših trgovskih bolniških blastoj.

Gremij trgovcev v Novem meslu je

PRODAJA SOLI.

V zadnjem času se čujejo pritožbe, da posamezne veleprodaje soli prodajajo sol v vrečah brutto za netto in zaračunavajo še posebej ceno za vreče. Tako postopanje je upravičeno samo pri beli morski soli iz solarne v Pagu, ki se prodaja v vrečah, v katerih je sol točno odvagana na 50 kg netto. Vsaka taka vreča je plombirana. Plombirane vreče, katere oddaja veleprodaja odjemalcem take, kakršne so prejeli, so veleprodaje upravičene zaračunati po 50 kg. Seveda morajo vreče že po svoji zunanosti kazati, da se niso odpirale.

* * *

TARIFNA BORBA MED HAMBURGOM IN TRSTOM.

V Monakovem se je te dni na mednarodni železniški konferenci, ki se je sklicala v svrhu novega kompromisa v zadevi tarifne borbe med Trstom in Hamburgom, dosegel popoln sporazum. Do sedaj je urejeval to vprašanje italijansko-nemški dogovor, ki pa zapade 30. julija t. l. Novi sporazum je bil dosežen na podlagi demarkacije interesnih con v srednji Evropi, zlasti pa v Češkoslovaški. S tem so bile določene trgovinske meje med Hamburgom in Trstom.

Trgovski stiki s Poljsko. Poljska firma »Poladrija« Dom-Handlowo, Przemysłowy, Warszawa, Prožna 12, želi stopiti v trgovske stike z našimi izvozniki sledečih predmetov: vino, slivovico, tropinovec, sirup, olje, milo in sveže sadje, tobak, volno, ovčjo, kozjo, telečjo in govejo kožo, suha in soljena čreva, svinjsko dlako in ekstrakti za strojenje kož. — Oferte, ceniki in vzorci brez vrednosti za sve vrste blaga se lahko pošljejo direktno. Dopisovanje se vrši v našem jeziku.

SPLAVARENJE NA SAVI.

Veliki župan ljubljanske oblasti je v sporazumu z velikim županom zagrebške oblasti z ozirom na regulačna dela na Savi od Brežic do Rugvice in z ozirom na to, da je v tem delu Sava vsled razcepljenosti in velike širine struge plovna samo ob določenih vodnih višinah, prepovedal vsako splavarjenje na Savi na progih od Krškega do Rugvice od vodni višini pod 000 (ničlo) zagrebškega vodmera. O tem, ali je vodno stanje za splavarjenje zabranjeno ali ne, dobe splavarji pojasnila pri pristojnih sreskih poglavarjih in sicer v Brežicah, Krškem, Laškem, Gornjem gradu in Celju ter pri splavarski zadrugi v Radmirju. Te bo namreč zagrebški veliki župan brzojavno obveščal, kadar bo splavarjenje ustavljeno, odnosno po ustavitvi zopet otvoreno.

Ljubljanska borza.

Tečaj 15. junija 1928	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZB:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22'935
Berlin 1 M	13'570	13'600
Bruselj 1 belga	—	7'941
Budimpešta 1 pengő	—	9'921
Curich 100 fr.	1093'50	1096'50
Dunaj 1 šilling	7'9835	8'0135
London 1 funt	277'04	277'84
Newyork 1 dolar	56'73	56'93
Pariz 100 fr.	—	223'40
Praga 100 kron	168'10	168'90
Trst 100 lir	297'80	299'80

Dolžnost vsakega zavednega trgovca je, da pridobi vsaj enega naročnika na »Trgovski list«!

biji 6-7, Peru 5-9, Čile, Kubi 3-5, Boliviji 3-5, Venezueli 3-1, Ekuadorju 2-3, Guatemali 2-3, Haiti 2-1, Uruguayu 1-7, Salvadorju 1-7, posestvih Združenih držav 1-6, ostalih deželah 5-2 milijona ljudi.

Avstralija in Oceanija štejeta 9-2 milijona ljudi, od tega pride na angleška posestva 8-5 (na avstralsko zvezo držav s protektorati in mandati 6-7), na ostale dežele pa 0-7 milijona ljudi.

Antarktika šteje 1-1 milijona ljudi. Prebivalstvo zemeljske oble je od leta 1920 (1800 milijonov) do začetka leta 1928 narastlo za 112 milijonov, torej znaša sedaj 1912 milijonov.

Trgovina.

Carine prosta trgovina med Anglijo in Avstrijo. Tajnik nižjeavstrijskega obrtnega društva dr. Franz Eidlitz, kritikuje v »Neue Freie Presse« idejo carinske unije med Avstrijo in Anglijo, ki jo je razvil pred kratkim Oskar Berl, znani bojevnik za odpravo vseh činiteljev, ki ovirajo gospodarstvo. Med drugim pravi: Misel carinske in gospodarske unije Avstrije z Nemčijo, pa tudi carinske unije Avstrije z Jugoslavijo, kakor jo je pred kratkim propagiral znani hrvatski kmetski voditelj Radić, je le tako mimogrede boljša rešitev nego je pa Berlov projekt. Če bližje presojam predpogoje in možnosti teh obeh zvez, tedaj zapazimo kmalu nepričakovane težkoče. Predvsem je jasno, da navzlic Locarnu še ni prišel čas, v katerem bi se mogla izvršiti zveza obeh nemških sesferskih držav z dovoljenjem zveze narodov in njenih vodilnih držav, ker je brez takega dovoljenja taka zveza nemogoča — ne glede na druge izvenpolitične težkoče, in ker je Nemčija navezana na prej ali pozneje se vršečo revizijo Dawesovega načrta, ki jo pa more doseči le sporazumno, torej v atmosferi dobrega sporazuma s signalarinimi državami.

Če ovirajo te težkoče takojšnjo realizacijo gospodarske skupnosti z Nemčijo, tedaj nasprotujejo ne manj velike težkoče, čeprav drugačne, carinski uniji z Jugoslavijo. Tu so predvsem agrarni interesi Avstrije, s katerih največjim nasprotivom proti takemu projektu se mora računati.

Če pa nasprotno premotrimo »za in proti« ideje pogodbe o carinski prostosti med Avstrijo in Anglijo, tedaj mora-

mo priti do zaključka, da so tukaj — vsaj teoretično — najmanjše težkoče. Predvsem ni preveliko napetje med izvozom Anglije v Avstrijo in izvozom Avstrije v Anglijo — 100 milijonov napram 75 milijonom šilingov leta 1927 — tako da se o prevelikem oškodovanju enega ali drugega pogodnika ne more govoriti. Tudi ni prevelika nevarnost za posamezne industrijske panoge ene ali druge države: dočim bi Anglija izvozila več tekstilij in strojev, bi imela Avstrija nado, da bi izvozila več izdelkov domače in luksuzne obrti, pa tudi cele vrste industrijskih panog — avtomobilske industrije, klobučarstva, pohištvene industrije, industrije godbenih instrumentov, predvsem klavirjev, industrije za izdelovanje svile, perila itd. —

Iz teh pamelnih misli bi se tudi mi lahko kaj naučili in bi se nekoliko bolj pobrigali za možnost večjega izvoza naših izdelkov.

Denarstvo.

Združitev nemških narodnih bank. V Nemčiji so razen državne banke še štiri druge privatne banke, ki izdajajo bankovce, in sicer »Bayerische Notenbank« v Münchenu, »Sächsische Bank« v Dresdenu, »Badische Bank« v Mannheimu in pa »Württembergische Notenbank« v Stuttgartu, ki so jim z zakonom z dne 30. avgusta 1924 nanovo potrdili pravico izdajati bankovce in sicer do zneska 194 milijonov mark. Ta koncesija traja do 1. januarja 1935. Po tem jo more državna vlada z dovoljenjem parlamenta od deset do deset let ukiniti z enoletno odpovedjo in brez vsake morebitne odškodnine. Državna banka pa že dolgo na to dela, da bi poenostavila promet z bankovci v Nemčiji in dobila v roke kontrolo nad tem prometom. In tako je državna banka pred par dnevi stavila omenjenim štirim bankam ponudbo, da v gotovini odkupi njihov privileg izdajanja bankovcev, ker bi bil prevzem potem izmenjave delnic zelo težak z ozirom na težko presojo notranje vrednosti deležev štirih privatnih bank. To pa je bilo zelo otežkočeno že z ozirom na visoke tečaje, ki so jih doslej delnice državne banke. Državna banka bo morala vsekakor, če bodo njeno ponudbo sprejeli, dati gotove varnosti, da pomiri one kroge, ki so dosedaj uživali kredit teh štirih bank, in da se ozira na kreditne potrebe onih strank in onih delov dežele, na kalere se je razširjeval delokrog omenjenih bank.

RAZNO.

Dobre nade francoskega ministra. Francoski delovni minister Louis Loucheur upa, da se bodo gospodarske razmere v Evropi v kratkem uravnovešile in da bo zopet nastopilo normalno gospodarsko razmerje. Po stabilizaciji v Franciji in Rumuniji se bo zopet pričelo valutarično normalno življenje narodov. Bo še nekaj viharjev, kakor navadno po vsaki nevihti loda je mnenja, da bo nova finančna uredba v Evropi v par mesecih končana. Nadeja se, da ne bo nobene ovire in da bo v petih letih finančno in ekonomično življenje na kontinentu popolnoma normalno. Kar se liče Rusije, meni minister, da ne smemo še dolgo računati s to deželo kol s faktorjem v gospodarskem življenju Evrope. Svoje dispozicije moremo delati, kakor če bi Rusije sploh ne bilo. Z ekonomičnega stališča je vsekakor boj med Stalinom in Trockijem zelo zanimiv, ker kaže, da se gospodarstvo vedno nad onimi maščuje, ki jo hočejo ukleniti v verige. V tem boju predstavlja Stalin »Nep« — »Novo ekonomsko politiko«, ki jo je uvedel Lenin. Ta »Nep« danes triumfira ter odvaja Rusijo vedno bolj od čistega komunizma do novih oblik kapitalizma. Navzlic tej evoluciji pa Loucheur ni nič kaj optimističen glede stabilizacije črvenca, prepričan pa je, da bi celo finančna katastrofa v Rusiji odločilno ne učinkovala na ostalo Evropo. Da bi že res skoro prišlo do normalnih razmer v evropskem gospodarstvu.

Največja žaga v Srednji Evropi. — Generalna direkcija češkoslovaških državnih gozdov gradi v Štavnici na Slovaškem največjo in najmodernejšo žago v celi srednji Evropi. Žaga bo opremljena s stroji, ki so kombinacija švedskega in ameriškega sistema. Kapaciteta žage bo 40 do 50 tisoč kubičnih metrov na leto. Ta žaga bo stala 6 milijonov Kč. Z delom se bo začelo že koncem letošnjega leta.

DOBAVA, PRODAJA.

Nabava premoža in drv. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje prvo pismeno dražbo za dobavo premoža na dan 23. julija in za dobavo drv na dan 24. julija t. l. Dražba bo navedenega dne ob 11. uri v pisarni pošne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg šte. 2, soba šte. 42. Jamčevina (5% ali, če je inoze-

mec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu pošne direkcije v Ljubljani, soba šte. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Dobave. Industriji in trgovci, ki se pečajo z izdelovanjem oziroma s prodajo dimnikarskega orodja in pritliklin na veliko, se opozarjajo, da želi intendatura komande III. Armijske oblasti v Skoplju nabaviti več garnitur takega orodja. Industriji in trgovci, ki na to reflektirajo, naj pošljejo omenjeni intendaturi pisemne ponudbe, v katerih naj navedejo ceno, ki jo zahtevajo za kompletne garniture, franko železniška postaja Skoplje. Ponudbe morajo biti opremljene s kolkom za 5 Din.

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznoverstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznoverstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in
mlin za dišave s električnim
obratom.

Ceniki na razpolago.

Telefon št. 2666.

Ali ste že član »Trgovskega društva Merkur v Ljubljani«? — Če ne, prijavite čimprej svoj pristop!

TRŽNA POROČILA.

Mariiborsko sejmsko poročilo (12. junija 1928). Prignanih je bilo: 27 konjev, 13 bikov, 175 volov, 303 krave in 18 telet, skupaj 536 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče (za 1 kg žive teže, v dinarjih): De-

Motvoz Grosuplje

domači slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

Ivan Hribar:

Moji spomini.

In začutil sem neodoljivo hrepenenje po bližjem spoznanju širnega slovanskega sveta. Jel sem varčevati, da si prihranim denarja za te v doslej neznan mi slovanske dežele. Vlekli ste me nase Bosna in Hercegovina, Srbija in Bolgarija, Poljska in Rusija. Z največjo močjo pač poslednja, ker sem jo smatral za nepremagljivo predstaviteljico neizčerpne slovanske moči in — po tem, kar sem izvedel od profesorja Trdine — za deželo neslutnega prirodnega bogatstva. A ona je bila daleč: potovanje vanjo zato zamudno in spojeno tudi z znatnimi izdatki.

Vsled tega sem začel s krajšimi izletji med slovanske brate. Za prvi izlet odločil sem se v družbi svojega prijatelja Karla Petra Kheila iz Prage. Pot naju je leta 1888. vedla z železnico skozi Beligrad v Kragujevac in v Niš, od ondot pa z vozom skozi Piro, Caribrod in Slivnico v Sofijo. Obiskala sva tu Petka Karavelova in Dragana Cankova, potem se pa vrnila preko vracarskega Balkana skozi Vraco in Lom Palanko, odkoder sva se z ladjo peljala skozi sloveča Železna vrata do Turna Severina in odtod po železnici domov. To potovanje bilo je sicer združeno z mnogimi težavami in z neudobnostmi, kakršne so v stanu spraviti v zdvojnost potnike, ki so navajeni na evropske razmere; toda nama je bilo silno všeč, ker sva spoznala velik kos divnega slovanskega sveta in dobila upogled v življenjske razmere dveh na svetovno poprišče stopajočih bratskih narodov.

Leta na to obiskal sem Črno goro, kjer sem se seznanil na Cetinju s srbskim pesnikom Jovanom Sundečićem. Tu se je zgodilo, da mi je knjeginjica Zorka, ko je dvor izvedel, da sem dopotoval,

86

poslala svojo spominsko knjigo s prošnjo, naj se jej vanjo podpišem. Potovanje na Cetinje ponovil sem potem večkrat in sem imel dvakrat prav posebno srečo, da sem našel gori nadškofa Milinkovića, s katerim sva potem ostala v tesnejših stikih.

Leta 1891, prepotoval sem Galicijo, da si ogledam Kraków, Lwów in Przemysl. Odondot pogledal sem pri Brodih čez rusko mejo v Radzivilov.

Leta 1899. peljal sem se v Petrograd in Moskvo. Na povratku sem se mudil v Varšavi in Czenstochówi.

Leta 1900. sem obiskal Moskvo.

Leta 1903. odločil sem se za dvomesečno potovanje po Rusiji. Peljal sem se skozi Budimpešto, Stryj in Lwów v Podwoločysk, odondot v Kijev, potem v Odeso, Sevastopol, Jalta, Feodosijo, Novorossijsk, skozi Batum v Tiflis in od tam po »vojennogruzinskoj dorogje« (vojaški gruzinski cesti) v Vladikavkaz. Iz Vladikavkaza odpeljal sem se skoz Pjatigorsk, odkoder sem obiskal Kislodovsk in Željeznovodsk, v Rostov na Donu, v Nahičevan, Novočerkassk, Caricin in odtod po Volgi v Saratov, Samara, Kazanj in Nižnij Novgorod. Skozi Moskvo vrnil sem se naposled domov.

To potovanje odprlo mi je čisto nov svet, ki sem ga le po opisih medlo poznal. Bilo je to najlepše potovanje mojega življenja. Poznal sem Italijo in Švico; prinesel sem si iz njih nepozabne vtise: a kar je očem in duši razveseljivega nudilo to potovanje, tega na svojem italijansko-švicarskem potovanju nisem našel. Takšno in tolikšno raznolikost narave in življenja, kakor se je razgrinjala pred mano tekem te poučne poti, more človek najti le na ogromnem prostranstvu Rusije. Kar je moje srce zlasti razveseljevalo in s ponosom navdajalo, pa je bilo spoznanje, da je vsemu temu veličju utisnjen pečat slovanske kulture. Saj je res, da nad to kulturo in Rusijo kot nje širiteljico na zapadu radi vihajo nosove. Toda po krivici. Samo v

Tiflis je treba iti, da se človek o tem prepriča. Brez pritiska se vrši evropeizacija tamošnjih domačinov in marsikateri iz njih se niti ne zave, da je preko noči postal Rus.

Ko sem stal pod »Krestovoj goroj« (Križno goro) na Gudačrju, poletavala mi je misel čez tisočkilometerska prostranstva proti moji slovanski domovini. Oh, kako sem si takrat želel, da bi bili poleg mene plašljivi in dvomljivi, kakršnih je med nami, žal, le preveč! Da vidijo vso to veličast in se zavedo tako popolno pomena besedi »največ sveta otrokom sliši Slave«, kakor se ga je zavedal Prešeren takrat, ko jih je bil zapisal.

Avstrijska državna politika živela je v tradicijah rimskega cesarstva nemške narodnosti. Zato je germanizacijo smatrala za glavno svojo modrost. Z Rusijo je pač vzdrževala prijateljske razmere, a le toliko in dotlej, kolikor je mislila, da je to, zaradi legitimistiškega načela in iz čisto sebičnih namenov, zanjo koristno in potrebno. Sicer je v tej državi, v kateri je po vsej pravici videla močno predstaviteljico na kulturno poprišče s takorekoč še nedotaknjenimi duševnimi zakladi stopajočega Slovanstva, bila do skrajnosti sovražna. Jasneje bi tega ne bila mogla dokazati, kakor je to storila, ko je v zahvalo za to, da jo je leta 1848. rešila grozečega razpada, nekaj let na to mobilizovala svojo armado, da podpre s tem sovražnike Rusije in jej, ko bi bilo potreba, pade v hrbet.

Vzpričo takemu nastrojenju njenih državnikov naravno ni rada videla, da njeni slovanski narodi obračajo oči k njeni iztočni sosedji. Tem manje seveda, da stopajo z njo v dejansko dotiko. Zato je tako zelo in tako dolgo vršalo po nemškoavstrijskem časninarskem gozdu, ko so avstrijski Slovani poslali svoje zastopnike na vseslovanski kongres v Moskvo.

(Dalje prihodnjič.)

beli voli 8-25 do 9, poldebili voli 7-50 do 8, plemenski voli 5-50 do 7, bikli za klanje 7-25 do 9, klavne krave debele 6-50 do 7-50, plemenske krave 5-75 do 6, krave za klobasarje 4-50 do 5, molzne krave 5-50 do 6-50, breje kave 5-50 do 6-50, mlada živina 7-75 do 8-50. Prodalo se je 262 komadov, od teh za izvoz v Italijo 11 komadov, v Avstrijo 45 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso 10 do 18, telečje meso 17-50 do 22-50, svinjsko sveže meso 15 do 22-50 Din za kg.

Tržne cene v Ljubljani dne 15. junija 1928. Govedina: V mesnicah po mestu 19 Din; na trgu: 1 kg govejega mesa I. 19, II. 15 do 17, III. 12 do 13, jezika 17 do 20, vampov 8 do 10, pljuč 10, jeter 17 do 19, ledic 17 do 20, možganov 17 do 20, loja 5 do 10 Din. — Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 22-50, II. 20, jeter 25 do 27-50, pljuč 15 do 20 Din. — Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20 do

22, pljuč 10, jeter 15, ledic 25, glave 7-50, parkljev 6, slanine trebušne 22, ribe in sala 24, mešane 23, na debelo 21-50 do 23, masti 26 do 28, šunke 30 do 35, prekajenega mesa I. 30 do 32-50, II. 25 do 27-50, prekajenih parkljev 8 do 10, prekajene glave 10, jezika 35 Din. — Drobnica: 1 kg koštrunovega 13 do 14, jagnjetine 18 do 20, kozličevine 20 do 22 Din. — Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 8, II. 6 Din. — Klobase: 1 kg krakovskih in debrecinskih 40, hrenovk, safalad in posebnih 32, tlačenk 20, polprekajenih kranjskih 32 do 35, prekajene slanine 25 do 30 Din. — Piščanec majhen 12, večji 20 do 25, kokoš 25 do 40, petelin 25 do 35, raca 30 do 35, domač zajec, manjši 10 do 15, večji 18 do 25 Din. — Ribe: 1 kg krapa 25 do 30, linja 25, ščuke 30 do 35, postrvi žive 80, postrvi mrtve 60, klina in mreže 15, pečenke 10 Din. — Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2-50 do 3, surovega masla 40 do 44, čajnega masla 40 do 55, masla 40 do 44, bohinjaškega sira 28 do 32, sirčka 10 do 12, par jaje 1-75 do 2 Din. — Pijače: 1 liter

starega vina 16 do 22 Din, dalmatinskega 11 do 13, 1 čaša piva 3 do 3-50, vrček 4-50 do 5, steklenica 5-75 do 6 Din. — Kruh: 1 kg belega 6-50, črnega in rženega 5-50 Din. — Sadje: 1 kg luksuznih hrušk 24, ena pomaranča 2 do 5, limona 0-75 do 1, 1 kg rožičev 8 do 10, fig 12 do 16, dateljnov 24 do 48, mandeljnov 52 do 70, orehov 10, luščenih orehov 30, črešenj 8 do 14, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrušk 10 Din. — Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 62 do 72, Santos 48 do 52, Rio 36 do 40, pražene kave I. 90 do 100, II. 72 do 80, III. 56 do 60, kristalnega belega sladkorja 14-50, sladkorja v kockah 16-50, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 8-50, 1 liter namiznega olja 20, jedilnega olja 18, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg soli morske 3, kamene 3-50, celega popra 62, mletega popra 64, paprike III. vrste 28, sladke paprike, po kakovosti 52, 1 liter petroleja 7, 1 kg testenin I. 12, II. 10, pralnega luga 3-50, čaja 80 Din. — Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0 Din 5-75 do 6, št. 2 5-50, št. 5 5-25, št. 6 4-50 do 4-75, kafe 6, ješprenja 5 do 6,

ješprenjčka 10 do 12, otrobov 2-50 do 3, koruzne moke 4-50, koruznega zdroba 4-50 do 5, pšeničnega zdroba 7 do 8, ajdove moke I. 8 do 9, II. 6 do 7, ržene moke 4-50 do 5 Din. — Zito: 1 q pšenice 400 do 410, rži 385 do 400, ječmena 375 do 385, ovska 320 do 340, prosa 290 do 310, nove, sušene koruze 345 do 350, ajde 270 do 290, fižola ribničana 485, prepeličarja 530, graha 450 do 500, leče 700 do 900 Din. — Kurivo: 1 q premoga 44, 1 m³ trdih drv 150, mehkih 60 do 75 Din. — Krma: 1 q sladkega sena 100, polsladkega 75, kislega 60, slame 70 Din. — Zelenjava in gobe: 1 kg glavnote solate 6 do 8, štruncate solate 6 do 8, ajserice 6 do 10, berivke 2, zgodnjega zelja 10, kislega zelja 5, ohrovtla 8, karfijol 14 do 15, špargljev 20 do 30, kolerab 6 do 8, kolerab podzemljic 1-50 do 2, špinace 6 do 8, kumar 10 do 12, buč 10, graha v stročju 5 do 6, luščenega graha 18 do 20, fižola v stročju 18 do 20, čebule 4 do 5, česna 6 do 8, krompirja 1-75 do 2, krompirja novega 6, kisle repe 3, korenja 2 do 4, peteršilja 5 do 6, zelenjave za juho 5 do 6 Din.

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE „UNION“

Telefon: Ljubljana 2310 in 2311 **LJUBLJANA** Telefon: Maribor številka 23

Pivovarna in sladarna.

Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I.,
poštni predal 45.

Podružna pivovarna (pr. T. Götz) v Mariboru priporoča svoje
izborne izdelke in sicer:

SVETLO IN ČRNO EKSPORTNO PIVO
V SODIH IN STEKLENICAH.

Pekovski kvas (drože). — Čisto rafinirano žganje.

Pivovarna Union Ljubljana. Brzjav: Pivovarna Union Maribor.

Brzjav: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2265.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEV
NA VELIKO

LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA 3

GLAVNO ZASTOPSTVO
IN SAMOPRODAJA ZA SLOVENIJO
VSEH IZDELKOV TOVARNE
ZA DOKUMENTNI IN KARTNI PAPIR
BRATJE PIATNIK, RADEČE

Ustanovljeno 1852.

TEOD. KORN

LJUBLJANA
POLJANSTA CESTA ŠT. 8
(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galante-
rijski in okrasni klepar.
Instalacija vodovodov.

Naprava strelovodov
Kopališke in klosetne naprave.

CENTRALNA KURJAVA

Izdelovanje posod iz ploče-
vine za firnež, barvo, lak
in med vsake velikosti ka-
kor tudi posod (škafle) za
konzerve in litografičnih
ambalaž.

Trgovci, industriji!

**TRGOVSKI
LIST**

se priporoča za
oglašanje inseratov!

Trajno in koristno, primerno darilo so

šivalni stroji
in kolesa

„Gritzer“ in „Adler“
v raznis opreiah. — Edino le pri

Oglejte si razstavo brez ob-
veznosti nakupa. — Tudi na obroke.
— Večletna garancija. — Pouk v
vezenju brezplačen.

Josip Petelincu
Ljubljana

blizu Prašernovega spomenika ob vodi.

SIRA

polnomastnega, emendolca,
popolnoma uležanega, nudi
večjo množino po ugodni
ceni Mlekarska zadruga v
Podhому pri Bledu.

KUVERTA

družba z o. z.
Tvornica kuvert in
konfekcija papirja
LJUBLJANA
Karlovska c. 2
Vožarski pot 1

* SALDA - KONTE *

ŠTRACE - JOURNALE

ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE

ODJEMALNE KNJIŽICE

RISALNE BLOKE ITD.

nudi po izredno nizkih cenah

KNJIGOVEZNICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE.

LIKERJE

Medicinalni Cognac, Jajčal-Cognac, Rum, Jamaika-
Rum, Pečinkovec, Slivovko, Tropinovec, Sadjevec,
Brisjevec, Vermut-vino, Malnovec in neostajeni
Malnov sok (Succus), Rumosol in Špirit, v najboljši
kakovosti in po najnižji ceni priporoča

„**ALKO**“

družba z o. z. LJUBLJANA, Kolzej.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889.

Telefon št. 2016.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA

Stanje vložnega denarja
nad 300 milijonov dinarjev.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer
proti najugodnejšemu obrestovanju. — Hranilnica plačuje zlasti za vloge
proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja
nad 1.200 milijonov kron.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamci zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana
s vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.